

УМОВИ ПРАЦІ ВОДІЇВ МІСЬКИХ МАРШРУТНИХ ТАКСІ

Гванцеладзе К.Р.

*Науковий керівник – доц. Л.Г. Засипка
Одеський національний медичний університет,
кафедра загальної гігієни та екології людини*

Охорона здоров'я співробітників автотранспортних підприємств є надзвичайно важливим завданням медичної науки і практики. Здоров'я водіїв автотранспорту є одним із провідних факторів, що забезпечують безпеку руху, тому пошук нових заходів, спрямованих на збереження здоров'я й зниження захворюваності водіїв автотранспорту є надзвичайно актуальним завданням медичної науки.

У зв'язку з особливостями законодавчої бази та браком бюджетного фінансування останніми роками у містах та приміських територіях зменшилась кількість одиниць рухового складу громадського транспорту великої місткості. Це призвело до зростання ролі маршрутних таксі у забезпеченні транспортних потреб населення. Однак, питання безпеки праці і профілактики професійно-обумовлених захворювань серед водіїв маршрутних таксі досі лишаються нерозв'язаними

Метою роботи була оцінка умов праці водіїв міських маршрутних таксі. При дослідженні мікроклімату виробничого середовища встановлено що він має охолоджуючий або інтермітуючий характер взимку та нагрівний або інтермітуючий у весняно-літній період. Так, взимку середньозмінна температура повітря в кабінах автобусів «Богдан», «Руслан» та ХАЗ становила $14,8 \pm 0,1$ °С, що менше нижньої границі гранично припустимої величини для цієї категорії фізичної праці (Іб) за ДСН 3.3.6.042-99. Перепад середніх температур по вертикалі в кабіні автобусів досягав $3,2$ °С (виміри на рівнях $0,15$ м і $1,5$ м від підлоги).

Відповідно у весняно-літній період середньозмінна температура повітря складала $24,2 \pm 0,2$ °С (у квітні) і $29,2 \pm 0,3$, в жаркі дні досягаючи $34,5$ °С (при припустимому граничному рівні 28 °С). Рівні відносної вологості протягом всього періоду спостережень коливалися в межах 30-69%, найвищі рівні вологості відзначалися у липні місяці. Швидкість руху повітря складала $0,15$ - $0,28$ м/с, значно коливаючись в залежності від погодних умов. При цьому середньозмінний рівень запилованості на робочому місці не перевищував $2,1 \pm 0,2$ мг/м³, що відповідає чинним нормам.

Рівень шуму на робочому місці водія маршрутного таксі протягом робочої зміни коливався у межах $56,5$ – $68,2$ дБ, в середньому складаючи за еквівалентним рівнем звука $60,1 \pm 0,2$ дБ. Рівень вібрації на робочому місці склав за коригованим показником віброшвидкості $86,5 \pm 0,4$ за віссю Z_0 та $84,5 \pm 0,3$ за осями X_0 і Y_0 .

Таким чином, умови праці водіїв маршрутних таксі характеризуються несприятливим впливом виробничого мікроклімату. Перепади окремих параметрів мікроклімату в кабінах водіїв мікроавтобусів, що працюють в режимі маршрутних таксі, в різні сезони року є значними й у ряді випадків виходять за межі припустимих величин, регламентованих чинними санітарними нормами. Динаміка й масштаб цих змін дозволяють оцінювати мікроклімат у кабінах транспортних засобів у холодний період як охолоджуючий або інтермітуючий, а влітку – переважно як нагріваючий з домінуванням температурного фактора.